

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Fél évre . . 50 L — b.
 Negyed évre 25 L — b.
 Egy hóra . . 9 L — b.
 Nyitlér sora 6 L — b.
 Eörd. petítsora 3 L — b.

SZÉKELY UJSÁG

Kézdivásárhely és Vidéke Gazdasági Egyesületének hivatalos lapja.

Megjelenik
 hetenként kétszer:
 csütörtökön és
 vasárnap reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Soseana Gen. Averescu-ut 4

Felelős szerkesztő: Dr. I. Diósz Ödön.

Kiadja a Societate Anonima Tipografia Targul-Sacuilor.
 Kézdivásárhelyi Könyvnyomda Részvénytársaság.

Segédszerkesztő: Kovács J. István.

Román-magyar szövetkezés.

Az újév olyan híreket indított utnak, bu-
 karesti, állítólag jól értesült forrásból, amely,
 ha csak kis részben felel is meg a valóságnak,
 forduló pontot és nagy változást jelent a román-
 magyar kérdésben, úgy külföldi, mint belföldi
 vonatkozásban.

A még meg nem erősített hírek szerint a
 román-orsz megegyezés aligha jön létre ab-
 ban a formában, amint azt várták és remélték,
 még az esetben is, ha az eddigi előzetes szó-
 beli megállapodások szerződésbe lefektetve,
 megerősítenének.

A megegyezésnek nemcsak Besszarabia
 kérdése az akadály, de számos olyan pontja
 van, amely sérti Románia érdekeit.

Mindezeknél nyomósabb ok, hogy vilá-
 gossá vált, miszerint Jugoszlávia és Csehszlo-
 vákia megint komoly formában felvette a nagy
 szláv egyesülés megvalósításának kérdését, ami
 merőben ellenkezik Románia politikájával, mert,
 ha a szláv egyesülés megtörténik, már nagyon
 rövid idő kérdése, hogy a nagy gyűrűben levő
 elerőtlenített csonka Magyarországot és az
 egyedül maradó Romániát mikor kebelezik be.

Ez az aggodalom nem mai keletű és
 nemcsak Románia és Magyarország politikai
 körében él, de igen komolyan foglalkoztatja
 Olaszországot, sőt Franciaországot is.

Az ez ellen való védekezés első lépése
 egy román-magyar szövetség lenne. Erről azon-
 ban ma nem lehet beszélni. Ma az ellentétek
 és a féltékenykedés, különösen Románia ré-
 széről Magyarországgal szemben oly nagy, hogy
 senki sem hiszi, hogy a két állam között szö-
 vetséget lehetne teremteni.

A politikában azonban nincsenek lehetet-
 lenségek. Ha magasabb érdek parancsolja, amit
 tegnap még emlegetni sem mertek, az holnap
 már valóság lehet.

Időjárásunk a múlt évben.

Nemcsak a mi vidékünkön, hanem ország-
 szerte, sőt egész Középeurópában nem volt
 normális időjárás az 1923. évben.

Korai tavaszodás, későn beálló tél, hosz-
 szas és nagy szárazság jellemzik az elmúlt
 évet. A múlt téli hó március első hetében tel-
 jesen elolvadt (mint nálunk mondják: „elment
 a hó”) a háromszéki mezőkről, ami a legna-
 gyobb ritkaságok közé számítható, mert ren-
 deszen nálunk április elejéig, néha közepéig is
 hótakaró borítja a földet.

Feljegyzéseink alapján a kézdivásárhelyi
 meteorológiai adatokat 1923. évről itt csopor-
 tosítjuk:

Legmelegebb nap volt szeptember 4-én,
 amikor d. u. 2 órakor 30.4 C° volt a levegő
 hőmérséklete. Leghidegebb dec. 31-én este 9
 órakor — 13.6 C°. (A múlt télen, 1922. no-
 vembertől 1923. márciusig a minimum 1922.
 december 11-én — 14.2 C° volt.)

Teljesen derült volt az égbolt 70 napon
 át, egészen borult 86, változó 209 napon.
 Széleses nap volt az év folyamán 89 nap.
 Havazott 38 napon, esett 93 napon, a többi
 csapadékmentes nap volt. Kőd borult vidé-
 künkre 24 napon, zivataros nap pedig 26, má-
 jus, június, július és augusztus hónapokban.
 Jég csupán egyszer, május 28-án hullt, de zá-
 porral együtt, károkozás nélkül.

A levegő hőmérséklete (árnyékban) már-
 cius 5-től állandóan fagyponthoz felett volt, de a

föld színe éjjelenként április 6-ig némely na-
 pon gyengén megfagyott.

Az ősz oly hosszú volt, amely sok év-
 tized óta nem fordult elő, legelőször december
 21-én este 9 órakor szállt alá a hőmérő hi-
 gánya fagyponthoz alá, amikor — 0.7 C° volt. De
 a földszíne az előtt is már nehányszor éjjel
 gyengén fagyott. Dec. 21-én estére már 11
 cm. volt a hó magassága, másnap 20 cm. és
 azóta tart a hirtelen beállott kemény tél, ja-
 nuár 2-án volt mostanig a leghidegebb, —
 20.0 C°, amire 3 év óta nem volt eszt.

Ezekben foglaltuk össze 1923. évi időjá-
 rási feljegyzéseinket.

(—s —n)

Élő lények vannak a Marson.

Flammarion Camille, a világhírű csillagász
 a Marson észlelt életéről.

Flammarion Camillet, a világhírű francia
 csillagászt meghívták a santiagoi obszervatorium
 vezető állásába. A chileiek az obszervatoriumot,
 mely gigászi méreteivel a világ valamennyi
 obszervatoriuma között első helyen áll, kimon-
 dottan abból a célból építették, hogy megfigyel-
 jék a Marsot, ezt a csodálatos bolygót. Mivel
 a chileiek a Mars-lakók megfigyelésére építették
 az obszervatoriumot, amelynek óriási teleszkópja,
 építési arányaival egyenesen fantasztikus, az
 obszervatorium vezetésével Flammariont akar-
 ták megbízni, ki a világ elismert s legelső Mars-
 szakértője.

**Kétségtelen, hogy élő lények
 vannak a Marson.**

Flammarion azonban nem vállalta a chi-
 leiek meghívását és elhatározásáról így nyilat-
 kozott egy párisi újságírónak, aki nála érdek-
 lődött:

— A Mars bolygót hatvan éve tanulmá-
 nyozom. A santiagoi obszervatoriumban nem
 tanulnék semmi újat róla. Semmi kedvem sincs
 Chilebe menni. Már sokszor tanácsolták nekem,
 hogy tegyek világtörüli utat. Néhány év előtt
 Mac Afec nevű amerikai milliárdos hívott meg
 magához, hogy próbáljam ki obszervatoriumá-
 ban a világ legnagyobb teleszkópját, melyet
 abból a célból épített, hogy megfigyeltesse vele
 a Marsot, amint elhalad a zenit fölött. Nem
 megyek világtörüli utra, nem megyek semmi
 más obszervatoriumba. Juvisy-i obszervatori-
 umomban oly közelről láttam a Marsot, amit a
 tudomány mai állása mellett csak lehetséges
 és következtetéseimet megalkottam évek előtt,
 noha nem tagadom, hogy még sokat kell tanul-
 nom, míg elmondhatom, hogy tökéletesen ismerem
 a Marsot.

— Nincsen semmi kétségem arról, hogy
 a Marson élő lények vannak, melyek természe-
 tesen hosszú idomultak az ottani atmoszférikus
 viszonyokhoz. Meglehet, hogy az élet evolúciója
 már oly fejlett élőlényeket produkált a Marson
 is, melyek a föld emberéhez közel állnak, vagy
 vele egyenrangúak. Meglehet, hogy ezek az élő
 lények adtak már jeleket a földünk felé, me-
 lyeket nem vettünk észre és nem adtunk rájuk
 választ. A legelső távcsövünk 1610-ben készült,
 azonban a Marsot valójában csak alig ötven
 év óta ismerjük.

— A Mars atmoszférikus viszonyairól meg-
 lehetős sokat tudunk. Föltétlenül bizonyos, hogy
 a Marson tengerek vannak, melyek azonban
 nem nagyon mélyek. Ahol pedig tenger van,
 ott élet is van, csak az a kérdés, hogy a fej-
 lődés milyen stádiumában. A Marsnak meg van
 a négy évszaka, csakugy, mint a földnek, a

télre tavasz, a tavaszra nyár, a nyárra ősz, az
 őszre tél következik. A Mars időjárási aktivitása
 sokszor iszonyatos erejű. Hóviharok dühöngé-
 nek rajta és óriási esők.

**A jövő évben a Mars
 közel jön a földhöz.**

— A Marsról alkotott tudásunknak fontos
 dátuma lesz a jövő esztendő. A Mars a jövő
 évben a Nap körüli eliptikus pályáján érezhetően
 közel fog jönni a földhöz. Eerre a nevezetes
 pillanatra gondosan fel kell készülnünk s ki-
 nyitnunk a szemünket. Remélem, hogy a jövő
 évben ilyenkor a Marsról megalkotott tudásunk
 egy fontos lépéssel jut előre.

HIREK

Szerda, jan. 9.

Már megboosás

kedves olvasóm, de ez már még sem
 járja. Hát ugy-e, nem olvastad? Persze, hogy
 nem olvastad. Arról van szó, hogy egyik vidéki
 lapársunk 1000 leut sorsolt ki előfizetői között.
 Még pedig azzal a céllal, hogy hátha-hátha
 ezzel a fogással megduplázzhatja olvasói számát.
 Hát így kell kedves olvasóm, téged csalogatni?
 Mézes madzaggal, kalácsal, tyukkal. Gyergyó-
 szentmiklóson maga a szerkesztő hordotta ki
 előfizetőinek ujságját és végül beszüntette lap-
 ját. Azért, mert te kedves, te drága olvasó,
 szeretsz, nagyon szeretsz ujságot olvasni, de
 valljuk meg őszintén, nem szeretsz fizetni. Ha
 pedig fizetsz, megvárod, kutyakötelességnek
 tartod lapodtól, hogy születésnapon, karácsony-
 kor, újévkor az ujság mellé egy-egy briliáns
 gyűrűt is kapjál ajándékba. Kedves szabó urak
 és kedves cipész urak! Ezennel bejelentem
 követelésemet. Ezután újévkor, vagy karácsony-
 kor, vagy születésnapomon elvárom, hogy egy
 rend ruhával, finom angol szövet legyen és
 egy pár elegáns, divateszerinti, zsevrő legyen a
 bőre, cipővel lépjenek meg engem, ki minden
 két esztendőben vagyok megrendelő és havi
 részletekben fizető. Mert hát, ez az illem!
 Vagy nem? Én.

— **Házasság.** Lackó Magda urleány és
 Török Tivadar sörgyári tisztviselő január 6-án
 házasságot kötöttek.

— **Eljegyzések.** Kádár Sándor kereskedő
 eljegyezte Jancsó Lujkát, Jancsó István bor-
 kereskedő leányát. — Bándy Béla okl. gazdasz
 eljegyezte Márton Ilonka tanárnőt.

— **A pénzügyigazgató előléptetése.** Terean
 pénzügyigazgatót érdemei elismerésül Három-
 szék, Csik, Udvarhely és Nagyküküllő vármegyék
 pénzügyigazgatóságok felügyelőjévé nevezték ki
 Sepsiszentgyörgy székhelylyel. A megüresedett
 pénzügyigazgatói állásba Gh. Stoicescu volt
 marosvásárhelyi pénzügyigazgatót helyezték át,
 ki állását el is foglalta.

— **Halálozás.** Részvétellel értesülünk, hogy
 Czirmay Pirosta, a helybeli ref. elemi iskola
 tanítója Piskin, édesatyja házában, ahová ez előtt
 egy esztendővel haza utazott gyógykezelés
 végett, vasárnapra virradólag meghalt. Szerény,
 szimpatikus urleány volt, aki lelkesedéssel fogta
 fel hivatását, nem lankadó szántó-vetője volt a
 magyar kulturmunkának. Az elhunyt tanítónő
 Piskin temették el, emlékére azonban vasárnap
 d. e. gyászistentisztelet lesz a ref. templomban.

— **Községiülés.** A Vegyes Ipartársulat e hó
 20-ikán d. u. 3 órakor tartja meg évi rendes
 közgyűlését.

— **Elmarad a kereskedő-bál.** Amint értesülünk, a kereskedők jan. 12-iki jelmezes-estje közbe jött akadályok miatt — mert többek között nem sikerült büffét beállítani és a vendéglő sem nyílik meg addig — elhalasztották.

— **Adomány.** A Vegyes Ipartársulat 1 öl tűzifát, Molnár Kálmánné urnő pedig 10 kg. lisztet adományozott a nyomorgó Kiriák-családnak. Lapunkhoz eddig, — amiről beszámoltunk — 125 leu pénzadomány érkezett a Kiriák-család részére.

— **A régi nóta.** Közeledik február elseje. Az a dátum, amikor törvény és szokás szerint a házigazda és lakó szabályozni szokták az egymás közötti viszonyt. Felmondanak, vagy megmaradnak, házbert emelnek, javítanak. Egy szóval szerződnek. Ma mindkét fél a legteljesebb bizonytalanságban áll. Az új lakbérleti törvény nem készült el. Az 1923. évi hiába respektálja a házigazda is, a lakó is, nem respektálja a rekviráló-bizottság és így ma a lakáskérdésben törvényes törvényen kívüli állapot van.

— **Pletyka-bál.** Febr. 2-án lesz a Pletyka-bál, melynek érdekességét az Eleven Újság fogja adni.

— **7-től 10 éves gyermekek,** akik a *Hindu siremlék darabját ingyen akarják megnézni*, csekély ellenszolgáltatás fejében jelentkezzenek a mozi igazgatóság irodájában Tompa Sándor mozi-titkárnál.

Világ-szenzáció!!

1924. január 26-tól kezdve mutatja be az Apollo-mozgó a halhatatlan méretű film-alkotást:

A HINDU SIREMLÉKET.

II. részben, 15 felvonásban.

Óriási szenzáció! Világsiker!

Chamisso lírai költészete.

Írta: Simay Viktor főgimn. tanár.

II.

Költészetének gyöngye a „boncourt-i kastély” e. költeménye. Ebben gyermekkorára gondol vissza, abba a boldog korba helyezi magát, melyet mindnyájan egyszer átélünk. Most, midőn már öregnek érzi magát, föllelevenednek az ifjú kor boldog percei, azok a képek, melyek rég eltűntek már, újra visszatérnek. Belső énjéből oly erővel törnek, hogy nem képes őket többé visszanyomni, hanem kénytelen őket álmódra követni. Így a távolban egyszerre csak egy csillogó kastélyt pillant meg. A körrajzok egyre világosabbak lesznek, felismeri Boncourtot, atyja kastélyát, mely egyszer őt is magába fogadta. Magaslaton fekszik: tornyaival messze feltűnik. Amint közeledik, egyszerre csak megpillantja a várkert fáit. A szerpentin uton haladva már egészen közel van a kastélyhoz, végül a köves hidhoz ér, mely a kastélyba visz át. Itt megáll egy pillanatra, bámulja a két hatalmas oroszláncimert, majd az udvarra siet. Itt van az a bűvös kut, mely egy oroszlánfejből és emberi testből van összetéve. Mennyire kutat itt is a rejtély után, mint hajdan, de most is oly kevés sikerrel. Az udvarra érve, látja a zöld fügefát. Innen a termekbe siet megnézni még egyszer azon oldalakat, melyek mögött hajdan ábrándozott. A legboldogabb emlékek élednek fel újra, a gyermekkor örömei mosolyognak. Itt egy sajtóságos kép is tárul eléje: ime a régi fegyverek, paizsok, lándzsák, melyekkel a multban hadakoztak. A kastély ma már eltűnt a föld színéről. A költő mélyen fáj, de soha ki nem véshető emlékként őt képzeletében.

A költemény romantikus tárgyával, vonzó rajzával hat elsősorban. Egy eseményekben gazdag mult tárul fel szemünk előtt. A költő fokozatosan olyan sorrendben vezet minket a kastélyba, ismert meg nevezetességeivel, mintha kívülről közelednék hozzá: először a tornyot pillantjuk meg, aztán a kaput, majd a többi. Ami azonban annyira vonz, az annak tulajdonítható, hogy a költő az egyes képeket vonatkozásba hozza saját élményeivel s érzés-

világával. A költő azt mondja: én ismerem a tornyokat, az ormokat, az oroszlánok olyan szomorúan tekintenek reám, köszöntöm a régi ismerősöket stb. Érdeklődésünk és részvétünk még emelkedik, midőn megtudjuk a kastély szomorú sorsát. Leginkább indít meg bennünket a költemény zárógondolata, mely nem hadakozik a sorssal, hanem megnyugszik benne.

Említettem, hogy a romantikus iskola kétségtelen hatott reá, ugyisintén a szintén francia származású Friedrich de la Motte Fouqué báró, mivel barátságos viszonyban volt s aki egészséges természetére gyümölcsözőleg hatott s népies hangok pendítésére hangolta.

Chamisso teljes képének megalkotása céljából megemlítem, hogy költeményeit tercinkában írta, mely versformát bámulatos könnyedséggel kezelt. Bár franciás természetétől nem tudott teljesen megválni s néhol költészetében csiszolatlan volt kifejezésre, mindazonáltal a tiszta érzelmek költője volt. Ezért kedvelt és becsült költő ma is azok előtt, akik ily érzelmekért lelkesedni tudnak, akik a jó és a szép ideáljának megvalósításáért küzdenek.

(Vége.)

Városi mozi.

A kincses sziget.

(A mozi-iroda közlése.) Kalózok kincset ástak el egy elhagyott szigeten, mely a kalózok elpusztulása után uratlanul maradt. Nehány derék ember kezébe kerül a kincses sziget térképe, akik elindulnak, hogy a kincset megkeressék. Ám a tervet tudja a hajó legénysége, melyet a kormányos gyanús elemekből szedett össze és a szigetre érve fellázadnak. Egy kis gyermek, ki szintén részt vesz az utazásban, okosságával és bátorságával megmenti társait, akik legyőzik a kalózokat és megszerzik a hatalmas kincset. Az izgalmas történet csodás szépségű, tropikus vidéken játszódik le. Ez a Dorián-film vernei hatásokat ér el. *A kincses sziget* Stevenson világhírű regénye után készült filmre 5 felvonásban. Az Apollo mozi január 12-én, szombaton este 1/2 9 és 13-án, vasárnap d. u. 5 és este 1/2 9 órákor fogja vetíteni.

No. 3733/923. cf.

Publicatiune.

Judecatoria de Ocol Tg.-Săucuse, ca secția car. cei fund. „Publica”, ca în conștința comesatie comunie Sasăuși transformă în baza ordinul No. 2579. din anul 1869. cartea fund. Comunei Sasăuși și în același timp toate acele imobile, asupra care lege din anul 1886. art. XXIX. și anul 1889. XXXVIII. și anul 1891. XVI. ordona intabularea dreptul de proprietate ca posesor efectiv, cu procedura reglementară din Art. XXIX. din anul 1892. se va efectua legatura cu corectarea prenotarea cartei fund.

Cu scopul autentificarea lucrărilor de transformare se va începe pe ziua 25. luna Februarie 1924. în comuna Sasăuși cu procedura de fata locului.

În conștința acestei invit pe toți cei interesați, ca:

1. Pentru ca să se prezinte în desbaterea autentificării personal sau printrun înputernicit prin procura și vom expune cu atât mai sigur observațiunile noastre referitoare la proiectul cartei fund. vechie, obișnuite ridicate din transcrierile greșite îndreptate în contra persoanelor a trei cu bune credință nu se mai poate valida;

2. Cei care doresc a face intimpinare în-potrivă datelor motivate referitor la prenotările ivite în cartea fund, să se prezinte în fata delegatului secției cartei fund în ziua fixată să prezinte actele justificative al întămpinării;

3. Cei care tin drept de proprietate asupra vreunei imobil, însă nu posedă nici un act potrivit pentru intabularea dreptul de proprietate, pentru transcriere în intelesul legii din anul 1886. art. XXIX. 15-18. și a 1889. XXXVIII. §-iilor 5., 6., 7., 9. să se grabească a procura datele necesare și prin aceste să-și justifice pretențiunile, sau a miiloiei, ca proprietatea cartei fund să recunoască în fata delegatului verbal, înștarea transcrierilor și să elibereze autorizațiune pentru intabularea pentru ca de altfel nu pot valida dreptul lor pe aceste

cale și vor pierde și beneficiul timbrului și a taxei și în urmă;

4. asupra carui intrădevar se afla prenotat în cartea fund vreo un drept de ipoteca referitor la o pretențiune încetate, sau ori și ce alt drept încetat, — și asupra unei asemenea prenotarea încercată proprietarii imobilului încercat, cere radierea dreptului încetat, respectiv pentru autorizatiunea de radiere, să fac în fata delegatului declarațiune, pentru ca de altfel de asemenea pierde beneficiul timbrului.

Judecatoria de ocol Tg.-Săucuse, ca secția cartei fund.

Dat Tg.-Săucuse, la 12. Decembrie 1923.

Dr. Paul Emil Nagy,
judecator.

A 48. udvartér 2. szám alatti (Vereș ház mellett)

HÁZ

e hó 20-án d. u. 3 órákor újból magánárverésre fog bocsátatni, addig is azonban lehet ajánlatot tenni és aki legmagasabb ajánlatot tesz, árverés nélkül, szabadkézből megkötetheti a vásárt. Értekezhetni lehet: dr. Dávid István ügyvédnél, Turócy Mózes-u. 9. sz.

CZELL FRIGYES ÉS FIAI

Telefon

szám

7.

Telefon

szám

7.

DR. CZELL VILMOS
CSOPORT

RUM SZESZ
BOR NAGY RAKTÁR.

IRODA A
MILLENÍUM SZÁLLÓ
UDVARÁN.

Str. D. Gantemir (volt Bethlen-utca) 2. sz. alatt

EGY LAKÓHÁZ

szabadkézből eladó. — Cím a kiadóhivatalban.

Jó fizetés mellett
üzleti szolga felvétetik
Tompa Zoltán és Társa üzletében.

Hanna vetőárpára,

tavaszi vetőbuzára,

tavaszi üvegheju vetőbuzára

(Glaswellizen)

és svéd vetőzabra

márciusi szállításra előjegyzést elfogadok.

Tekintettel az igen kis készletre, kérem már most a megrendelést megtenni. Minták irodámban láthatók.

BARTHA ÁRPAD

SFT. GHEORGHE.

ELADÓ a Szénpiac-utca sarkán levő

FAHÁZ

külön udvarral, kőistállóval együtt.

Értekezni lehet öv. Csekme Lajosné tulajdonossal.

Egy kocsis és 1 szán eladó

Mágori Bálint szijgyártónál.

Nyomatott a Kézdivásárhelyi Könyvnyomda Részvénytársaság villanyerőre berendezett könyvnyomdájában.